

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ

2017 ж. 1-тоқсанындағы

ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ ДЕПОЗИТТЕРІ НАРЫҒЫНА

ҚЫСҚАША АҚПАРАТТЫҚ ШОЛУ

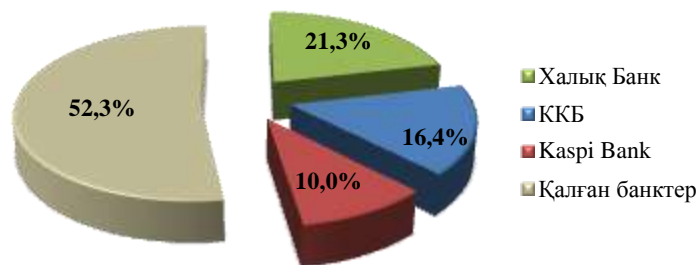
Жеке тұлғалардың депозиттер нарығының тенденциясына шолу

2017 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша депозиттерге кепілдік беру жүйесіне ислам банкінен басқа барлық екінші деңгейлі банктер (32) кіреді.

2017 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша кепілдік беру жүйесіндегі қатысушы-банктердегі жеке тұлғалардың депозиттері 7,6 трлн. теңгені құрап, ағымдағы жылдың бірінші тоқсанындағы өзгерісі -330,0 млрд. теңгені немесе -4,2% құрады.

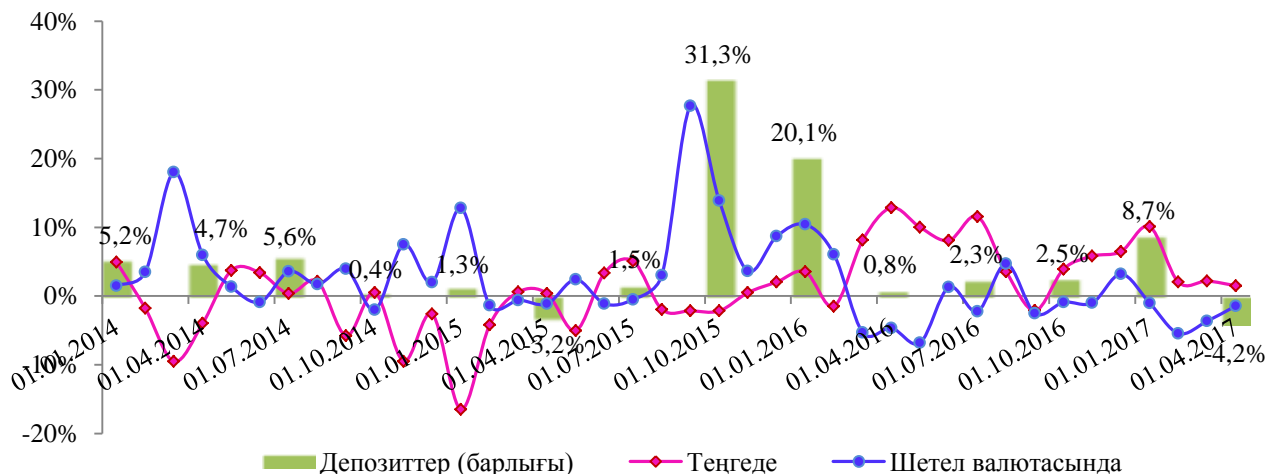
Есепті тоқсанда жеке тұлғалар депозиттері үлесі бойынша көшбасшылар үштігіне алдыңғы тоқсандағыдай **Халық банкі**, **Казкоммерцбанк** пен **Kaspi Bank** кірді, олардың үлестері сәйкесінше 21,3%, 16,4% және 10,0% құрап отыр (1-диаграмма). Сонымен қатар есептік тоқсанда **Kaspi Bankте** +15,0 млрд. теңгеге немесе 2,0% депозит базасының толықтырылуы байқалды, ал **Халық банкте** және **Казкоммерцбанкте** депозит базасы сәйкесінше 18,5 млрд.теңгеге немесе 1,1% және 150,0 млрд. теңгеге немесе 10,8% азайды.

1-диаграмма. Үштік және де басқа банктердегі жеке тұлғалар депозиттері

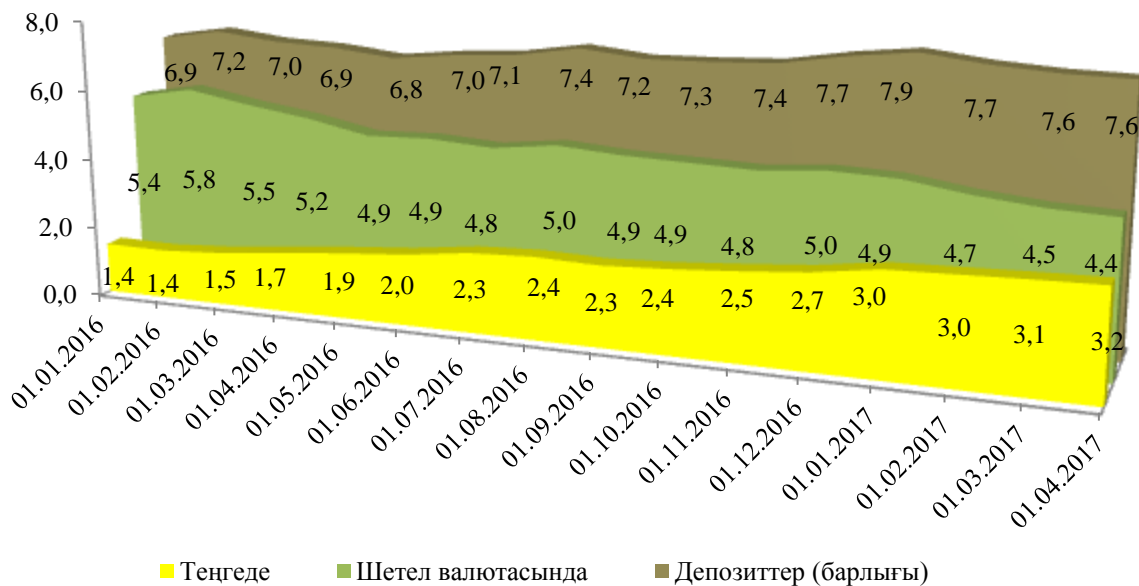

Халық салымдарының валюталық құрылымына келсек, есептік тоқсанда ұлттық валютадағы депозиттердің өзгерісі +173,0 млрд. теңгені немесе +5,8%-ті, шетел валютасында -503,0 млрд. теңгені немесе -10,2%-ті құрады. 2017 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша шетел валютасындағы жеке тұлғалар депозиттері 58,3% (4,4 трлн. теңге), ұлттық валютада 41,7% (3,2 трлн. теңге) құрады. (2 және 3-диаграммалар).

2-диаграмма. Жеке тұлғалардың депозиттік базасының өзгеру динамикасы

3-диаграмма. Жеке тұлғалардың депозиттік базасының құрылымының өзгеру динамикасы (трлн.теңге)

Жалпы алғанда Ұлттық Банк пен Қазақстан Республикасы Үкіметінің экономиканы доллардан арылту саясаты соның ішінде шетел валютасында орналастырылған депозиттердің сыйақы мөлшерлемесін төмендетіп, ұлттық валютадағы депозиттердің сыйақы мөлшерлемесін ұлғайтуы және олардың өтемақысын 10 миллион теңгеге көтеру шараларының тиімді болуы көрсетілуде.

Қатысушы-банктердің депозиттері жиынтық қоржынындағы жалпы үлесі 91,4% немесе 6,9 трлн. теңге және тоқсандық өзгерісі -193,6 млрд. теңге немесе -2,7% болатын мерзімді және шартты салымдардан, жалпы үлесі 8,4% (636,3 млрд. теңге) және тоқсандық өзгерісі -136,2 млрд. теңге немесе +17,6% болатын ағымдағы және карт-шоттардағы қалдықтардан, сондай-ақ жалпы үлесі 0,2% болатын талап етілгенге дейінгі салымдардан тұрады, бұл топтаманың өзгерісі -0,2 млрд теңгені немесе -1,2% құрады. (4-диаграмма)

4 - диаграмма. Жеке тұлғалар депозиттерінің негізгі категориялар бойынша құрылымы (% бойынша)

Қатысушы-банктердің жиынтық қоржынының 20,5%-тін (немесе 1,5 трлн. теңгені) құрайтын мөлшері **5 млн. теңгеге дейінгі мерзімді және шартты салымдарында** тоқсан ішінде теріс өзгеріс болды және оның мөлшері -214,6 млрд. теңгені құрады. **5 млн.-нан 10 млн. теңгеге дейінгі мерзімді салымдар** қарастырылып отырған мерзім ішінде 125,6 млрд. теңгеге азайып, 617,7 млрд. теңгені (немесе жиынтық қоржынның 8,2%-тін) құрады.

Жеке тұлғалар депозиттерінің жалпы қорының 62,7%-ін **10 млн. теңгеден жоғары мерзімді және шартты салымдар** құрайды. Бұл мөлшердегі салымдардың үлесі +146,6 млрд. теңгеге немесе 3,2% өзгерді.

Жеке тұлғалар депозиттері қоржынының 0,2%-ін құрайтын **талап етілгенге дейінгі салымдарының** өзгерісі -0,2 млрд. теңгені құрады. Шетел валютасындағы талап етілгенге дейінгі салымдарының азаюы (-0,5 млрд.теңге) байқалса, ұлттық валютадағы салымдардың ұлғаюы +0,3 млрд. теңге болды.

Ағымдағы және карт-шоттардағы жиынтық қалдықтары бойынша теріс өзгерістер орын алды және ол -136,2 млрд. теңгені немесе -17,6%-ті құрады. Бұл өзгерістер ұлттық валютадағы **ағымдағы және карт-шоттардағы жиынтық қалдықтарының** -77,6 млрд. теңгеге және шетел валютасындағы салымдардың -58,6 млрд. теңгеге азаюы салдарынан болды.

2017 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша екінші деңгейдегі қатысушы банктердің жеке тұлғаларының депозиттері бойынша Қор төлеуге тиісті өтелім сомасы (қатысушы-банктің салымшыға қарсы талаптарын есепке алғанда) 3,0 трлн. теңгені құрады. Есептік күнге Қордың арнайы қоры жарғылық капиталдың есебінсіз 403,4 млрд. теңгені құрады. Қажет болып жатқан жағдайда арнайы қордың тапшылығын толықтыру мақсатында Акционерлер шешімімен Қор жарғылық капиталдың 70%-тін қолдана алады. Мұндай жағдайда ол 511,0 млрд. теңгеге жетеді, немесе өтелуге тиісті жинақы соманың 17,0% және қатысушы банктердегі жеке тұлғалар салымының 6,7% құрайды.

Қор төлеген кепілдік берілген өтемнің жиынтық сомасы *Наурыз Банкі* бойынша 2017 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша 679,6 млн. теңгені ал *Валют-Транзит Банкі* бойынша қосымша өтемді қоса есептегенде 17,9 млрд. теңгені құрады. Қордың *Наурыз Банкінің* ликвидациялық комиссиясынан кепілдік берілген өтемді төлеген сомасы бойынша талаптарын қанағаттандыру барысында алынған сома мөлшері 772 млн. теңге немесе ликвидациялық комиссиясына қойылған барлық талап сомасының 100%, ал *Валют-Транзит Банкі* бойынша 9,5 млрд. теңге немесе Қордың ликвидациялық комиссиясына қойылған талап сомасының 51,7% (қосымша өтемді қоса есептегенде) құрайды.

2015 жылдың шілдесінде «Жеке меншік құқығын қорғау, келісім бойынша міндеттемелерді қорғауды кепілдендіру және оларды бұзу жағдайларында міндеттемелерді қатайту сұрақтары бойынша Қазақстан Республикасы кей заңнамалық актілеріне өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңына қол қойылуына байланысты 2007 жылы жабылған *Валют-Транзит Банкі* салымшыларына қосымша өтем төлене бастады. *Валют-Транзит Банкіндегі* салымдары 700 мың теңгеден асатын салымшыларға Қор депозит бойынша қалдығы сыйақыны есептемегенде қосымша бес миллионнан аспайтын қосымша өтем төлеуге тиіс.

2015 жылдың 10 тамызынан 2016 жылдың 10 тамызына дейін Қор қосымша өтем Банк Центр Кредиттің бөлімшелері арқылы жүзеге асырды. Міндеттемелердің жалпы сомасы 4,25 млрд. теңгені құрады.

2016 жылдың 10 тамызынан кейін *Валют-Транзит Банкі* салымшыларына қосымша өтемді салымшыға тиесілі қаражатты салымшының өтінішінде көрсетілген банк шотына Қор өз тарапынан жүзеге асыруда. 2017 жылдың 1 сәуіріне сәйкес 4386 салымшы (4 995-тен) жалпы сомасы 3,98 млрд. теңгені құрайтын өтем алды, ол бар міндеттемелердің 93,5% құрады.

**2017 жылдың 1 сәуіріне сәйкес
қатысушы банктердің жеке тұлғалар депозиттері бойынша мәліметтерінің жиынтығы**

№ п/п	Аталуы	Шоттардың саны	Сомасы (мың теңге)
	Барлық жеке тұлғалар депозиттері теңгемен және шетел валютасымен, оның ішінде:	42 709 833	7 571 828 537
1.	Талап етілгенге дейінгі салымдар, оның ішінде:	4 406 840	18 528 269
1.1.	<i>теңгемен</i>	4 321 986	4 162 862
	1 млн. теңгеден аспайтын	4 304 592	2 372 282
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	5 787	572 507
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	2 882	117 538
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	3 486	133 606
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	2 243	72 869
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	1 669	123 293
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	915	108 712
	500 млн. теңгеден жоғары	412	662 055
1.2.	<i>шетел валютасымен</i>	84 854	14 365 407
	1 млн. теңгеден аспайтын	79 196	930 000
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	1 840	1 440 392
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	925	1 668 415
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	991	2 384 827
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	757	1 782 374
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	585	2 090 316
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	518	2 855 008
	500 млн. теңгеден жоғары	42	1 214 075
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі талап етілгенге дейінгі салымдар	143	1 351 783
2.	Мерзімді салымдар, оның ішінде:	3 868 207	6 684 085 139
2.1.	<i>теңгемен, оның ішінде:</i>	2 958 866	2 530 814 643
2.1.1.	Мерзімі 3 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	41 919	20 441 201
	1 млн. теңгеден аспайтын	36 464	3 461 039
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	3 143	5 020 859
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	721	2 597 008
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	560	3 536 693
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	301	2 277 457
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	249	1 410 292
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	352	1 832 857
	500 млн. теңгеден жоғары	129	304 996
2.1.2.	Мерзімі 6 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	35 438	19 755 340
	1 млн. теңгеден аспайтын	30 352	3 598 633
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	3 081	4 996 725
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	756	2 741 231
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	580	3 841 943
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	251	2 298 004
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	193	1 020 261
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	172	1 171 849
	500 млн. теңгеден жоғары	53	86 694
2.1.3.	Мерзімі 12 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	811 069	874 048 891
	1 млн. теңгеден аспайтын	627 708	119 953 225
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	123 933	202 358 034
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	26 590	100 896 475

	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	20 478	140 262 341
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	6 832	82 011 960
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	2 414	58 063 883
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	2 034	103 426 385
	500 млн. теңгеден жоғары	1 080	67 076 588
2.1.4.	Мерзімі 12 айдан жоғары салымдар, оның ішінде:	2 070 440	1 616 569 211
	1 млн. теңгеден аспайтын	1 564 204	193 210 832
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	180 429	291 604 315
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	41 249	146 389 110
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	34 720	187 058 377
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	34 196	105 086 796
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	33 707	82 135 686
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	74 883	164 927 566
	500 млн. теңгеден жоғары	107 052	446 156 529
2.2.	<i>шетел валютасымен, оның ішінде:</i>	909 341	4 153 270 496
2.2.1.	Мерзімі 3 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	10 603	21 936 923
	1 млн. теңгеден аспайтын	7 220	1 095 570
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	1 214	2 178 439
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	636	2 446 466
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	431	3 069 960
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	217	2 877 357
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	198	2 485 261
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	402	5 543 305
	500 млн. теңгеден жоғары	285	2 240 565
2.2.2.	Мерзімі 6 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	12 531	31 792 394
	1 млн. теңгеден аспайтын	7 843	1 551 355
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	1 938	3 491 189
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	1 063	4 106 814
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	782	5 419 529
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	337	4 549 087
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	230	5 266 900
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	210	7 008 915
	500 млн. теңгеден жоғары	128	398 605
2.2.3.	Мерзімі 12 айға дейінгі салымдар, оның ішінде:	195 489	857 492 672
	1 млн. теңгеден аспайтын	104 994	29 104 158
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	40 696	73 045 236
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	21 793	84 098 376
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	14 693	102 906 361
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	6 388	87 963 657
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	3 503	98 314 500
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	2 410	221 337 798
	500 млн. теңгеден жоғары	1 012	160 722 586
2.2.4.	Мерзімі 12 айдан жоғары салымдар, оның ішінде:	690 718	3 242 048 507
	1 млн. теңгеден аспайтын	425 360	33 093 608
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	47 258	79 895 786
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	27 389	101 068 277
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	20 965	132 533 271
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	12 874	128 807 370
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	26 829	163 139 913
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	44 268	520 895 602
	500 млн. теңгеден жоғары	85 775	2 082 614 680
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі мерзімді салымдар	2 145	422 492 949

3.	Шартты салымдар, оның ішінде:	47 103	232 881 695
3.1.	<i>теңгемен, оның ішінде:</i>	43 216	142 209 169
	1 млн. теңгеден аспайтын	11 401	3 669 356
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	14 242	27 365 327
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	6 883	26 247 240
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	5 982	38 885 486
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	1 439	15 589 965
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	573	4 113 332
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	1 489	10 933 261
	500 млн. теңгеден жоғары	1 207	15 405 202
3.2.	<i>шетел валютасымен, оның ішінде:</i>	3 887	90 672 526
	1 млн. теңгеден аспайтын	2 207	81 655
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	478	103 533
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	131	100 704
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	132	222 751
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	98	454 350
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	111	1 631 981
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	282	11 041 985
	500 млн. теңгеден жоғары	448	77 035 567
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі шартты салымдар	46	14 533 766
4.	Ағымдық шоттардағы ақша қалдықтары оның ішінде:	24 160 653	396 742 390
4.1.	<i>теңгемен</i>	22 861 881	272 487 234
	1 млн. теңгеден аспайтын	21 855 441	87 480 988
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	249 157	31 861 973
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	107 282	11 752 865
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	125 595	13 198 280
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	121 957	11 577 476
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	150 780	13 015 032
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	211 696	40 523 979
	500 млн. теңгеден жоғары	39 973	63 076 641
4.2.	<i>шетел валютасымен</i>	1 298 772	124 255 156
	1 млн. теңгеден аспайтын	1 188 932	7 299 861
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	30 750	7 342 186
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	12 043	5 393 602
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	13 676	8 103 625
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	11 354	8 460 893
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	11 652	10 207 283
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	19 575	20 072 813
	500 млн. теңгеден жоғары	10 790	57 374 893
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі ағымдық шоттардағы ақша қалдықтары	5 370	5 532 886
5.	Қарт-шоттағы ақша қалдықтары оның ішінде:	10 227 030	239 591 044
5.1.	<i>теңгемен</i>	10 062 841	207 006 057
	1 млн. теңгеден аспайтын	10 035 619	144 230 413
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	22 931	35 264 340
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	2 617	9 839 248
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	1 189	7 822 708
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	351	4 600 117
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	114	3 206 006
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	20	2 043 225
	500 млн. теңгеден жоғары	0	0

5.2.	<i>шетел валютасымен</i>	164 189	32 584 987
	1 млн. теңгеден аспайтын	158 183	6 299 280
	1 млн.-нан бастап 3 млн. теңгеден аспайтын	3 770	6 383 178
	3 млн.-нан бастап 5 млн. теңгеден аспайтын	1 019	3 844 570
	5 млн.-нан бастап 10 млн. теңгеден аспайтын	755	5 153 390
	10 млн.-нан бастап 20 млн. теңгеден аспайтын	318	4 391 230
	20 млн.-нан бастап 50 млн. теңгеден аспайтын	114	3 367 284
	50 млн.-нан бастап 500 млн. теңгеден аспайтын	30	3 146 055
	500 млн. теңгеден жоғары	0	0
	Банктің басқарушы қызметкерлеріне, сонымен бірге 5% және одан жоғары дауыс беру құқығы бар акцияларға ие акционерлер мен олардың жақын туыстарына тиесілі карт-шоттағы қалдықтары	1 730	1 513 614